

FOLKETINGET

Bilag 1: Retningslinjer for lukket spørgetime i udvalgene

Forsøgsordning med lukket spørgetime i udvalgene

I folketingsåret 2018-19, 1. samling, blev der i Kulturudvalget, Skatteudvalget og Udlændinge- og Integrationsudvalget gennemført en forsøgsordning med spørgetimer med ministrene. Forsøgsordningen var en opfølgning på betænkning og indstilling nr. B 147 om ændring af Folketingets arbejdsformer (folketingsåret 2017-18)¹.

13. december 2019

J.nr.: 18-000608-9

Efter en evaluering af forsøgsordningen besluttede Udvalget for Forretningsordenen den 30. september 2019, at forsøgsordningen med spørgetime i udvalgene videreføres i folketingsåret 2019-20, således at der kan indsamles flere erfaringer, før det besluttet, om spørgetimer i udvalgene skal gøres til en permanent ordning. Evalueringen er omdelt på UFO alm. del – bilag 17 (folketingsåret 2018-19, 2. samling).

Udvalgssekretariatet
KV og MF

Formål

Formålet med forsøgsordningen er at afprøve og indsamle erfaringer med en ny form for dialog mellem ministre og udvalg om aktuelle politiske emner, som ikke er »store nok« eller på anden måde ikke egner sig til et samråd. Det er dermed intentionen, at spørgetimen skal give rum for en uformel politisk drøftelse, hvor der f.eks. kan udveksles information om politiske prioriteter, snarlig politisk handling og af mere generel karakter. Samtidig er formålet med forsøget at undersøge, om spørgetimen kan bidrage til, at samrådene forbeholdes større politiske sager, der har flere medlemmers interesse.

Det er målet, at forsøgsordningen skal gennemføres over et helt folketingsår i 3-4 udvalg, så de valgte forsøgsudvalg hver i sær har mulighed for at gennemføre 3-4 spørgetimer.

Retningslinjerne er koordineret med Statsministeriet.

¹ Se uddrag af betænkning og indstilling af 23. maj 2018 om ændring af Folketingets forretningsorden (Ændring af forskellige arbejdsformer og forretningsgange), B 147, afsnit 2.4.4. Uddraget er vedlagt som bilag 1.

Retningslinjer for afvikling af spørgetime i udvalgene

Der er som udgangspunkt mulighed for, at alle medlemmer af udvalget kan stille spørgsmål til ministeren under spørgetimen. Udvalget kan beslutte, at adgangen til at stille spørgsmål til ministeren under spørgetimen forbeholdes medlemmer af bestemte folketingsgrupper. F.eks. kan det overvejes, om der kun skal være mulighed for at stille spørgsmål for medlemmer af folketingsgrupper, der ikke er fra regeringsbærende partier.

Medlemmer, der på forhånd ved, at de ønsker at stille spørgsmål under spørgetimen, kan meddele dette til udvalgets sekretariat kl. 12.00 dagen før. Disse medlemmer vil have fortrinsret på tallelisten.

I lighed med formatet for spørgetimen med statsministeren i Folketingssalen vil ministeren kunne indlede spørgetimen med at orientere udvalget om, hvilke aktuelle sager der »ligger på ministerens bord«. Hvis ministeren ønsker at give udvalget en sådan orientering, skal ministeren give besked herom til udvalgets sekretariat senest kl. 12.00 dagen før.

Ministeren har mulighed for at medbringe embedsmænd under spørgetimen.

Spørgsmålenes karakter

Under spørgetimen er der i udgangspunktet mulighed for at spørge ind til alle emner, der hører under ministerens ressort inden for rammerne af en politisk drøftelse af aktuelle emner.

Spørgsmål til ministeren skal omhandle aktuelle sager. Spørgsmålene skal som udgangspunkt være af generel og holdningsmæssig karakter og bør lægge op til en politisk drøftelse med ministeren, således at medlemmerne så vidt muligt undgår tekniske og rent faktuelle spørgsmål, som ministeren har ringe muligheder for at svare på uden forberedelse.

Erfaringer fra den gennemførte forsøgsordning i folketingsåret 2018-19, 1. samling, viser dog, at de spørgetimer, som har været mest vellykkede, har været spørgetimer, hvor der på forhånd har været oversendt spørgsmål eller emner til ministeren, og hvor både medlemmer og ministeren har haft mulighed for at forberede sig, således at drøftelserne er blevet mere informative og fokuserede.

De enkelte udvalg kan derfor drøfte, om der – efter aftale med den pågældende minister – skal være mulighed for at oversende spørgsmål eller emner på forhånd, således at ministeren har mulighed for at forberede sig på forhånd. Eventuelle spørgsmål og emner bør endvidere sendes rundt til udval-

FOLKETINGET

get, således at hele udvalget har mulighed for at forberede sig. En sådan mulighed udelukker ikke, at der under den konkrete spørgetime kan blive spurgt ind til andre emner.

Udvalgsformanden har til opgave at bidrage til, at de stillede spørgsmål ligger inden for de aftalte rammer for spørgetimen.

Det er ikke et krav, at ministeren skal besvare spørgsmål under spørgetimen, og ministeren kan henvise til at ville besvare et spørgsmål skriftligt.

Eksempler på spørgsmål

Spørgetimerne i den seneste forsøgsperiode er – udover spørgsmål til aktuelle politiske emner – f.eks. blevet brugt til at få information om kommende forhandlingsforløb, stille opfølgende spørgsmål til svar givet skriftligt eller under samråd, drøfte samarbejdet mellem ministeren og udvalget m.v.

Afviklingen af spørgetimen

Spørgetimen er i forsøgsperioden lukket for offentligheden og varer, som navnet antyder, maksimalt 1 time.

Ministeren har som nævnt mulighed for at indlede spørgetimen med at orientere udvalget om, hvilke aktuelle sager der »ligger på ministerens bord«. I så fald har ministeren ca. 5 minutter til sin indledende orientering.

Umiddelbart herefter giver udvalgsformanden ordet til første spørger, som herefter kan spørge nærmere ind til de sager, som ministeren har nævnt, eller andre aktuelle sager.

Det enkelte medlem vil have mulighed for 1-2 opfølgende spørgsmål efter medlemmets indledende spørgsmål (dvs. 3 korte spørgsmål pr. medlem). Der opfordres til, at spørgsmål og svar holdes så korte og præcise som muligt, så der er plads til så mange spørgere som muligt.

Det er udvalgsformandens opgave at fordele taletiden mellem de medlemmer, der ønsker ordet.

Hvis det findes gavnligt, kan udvalget efter aftale med ministeren vælge at informere offentligheden om drøftelserne efter spørgetimen.

Evaluering

Efter forsøgsperioden vil ordningen blive evalueret i samarbejde mellem Folketinget og regeringen. Der vil bl.a. blive lagt vægt på udvalgsmedlemmernes og ministrenes vurdering af, hvorvidt spørgetimen lever op til intentionen om at skabe rum for en mere uformel politisk drøftelse af aktuelle, politiske em-

FOLKETINGET

ner. Endvidere vil der blive lagt vægt på en vurdering af, hvordan forsøgsordningen har påvirket antallet af samråd med de deltagende ministre samt antallet af spørgsmål til skriftlig besvarelse, der stilles som opfølgning på spørgetimen.

Bilag 1: Uddrag af betænkning og indstilling nr. B 147 af 23. maj 2018 om ændring af Folketingets forretningsorden (Ændring af forskellige arbejdsformer og forretningsgange).

2.4.4. Forsøgsordning med lukket spørgetime i udvalgene

2.4.4.1. Samrådsarbejdsgruppens forslag

Samrådsarbejdsgruppen har foreslået, at der iværksættes en forsøgsordning med regelmæssige lukkede og åbne (dvs. tv-transmitterede) spørgetimer i udvalgene, hvor aktuelle sager på ministerens og udvalgets område drøftes, men hvor spørgsmålene ikke er formuleret på forhånd som ved et samråd. Formålet med forsøgsordningen skal være at afprøve og indsamle erfaringer med en ny form for dialog mellem ministre og udvalg om aktuelle politiske emner, som ikke er »store nok« eller på anden måde ikke egner sig til et samråd.

Samrådsarbejdsgruppen har foreslået, at to til fire udvalg kan iværksætte forsøg med lukkede og åbne spørgetimer, og at forsøgsperioden f.eks. kan strække sig over 6 måneder, således at alle de udvalg, der deltager i forsøget, realistisk kan nå at afholde 2-3 spørgetimer.

2.4.4.2. Udvalget for Forretningsordenens overvejelser og Indstilling

Udvalget for Forretningsordenen vurderer, at der kan være en gevinst i at afprøve andre debatformer i udvalgene end samråd, og indstiller derfor, at den foreslåede forsøgsordning iværksættes, dog alene som en model med lukkede spørgetimer. Udviklingen af andre debatformer kan muligvis bidrage til, at samrådene forbeholdes større politiske sager, der har flere medlemmers interesse. Ideelt vil en spørgetime i et udvalg kunne komme til at fungere som et forum, hvor udvalg og minister regelmæssigt kan føre en politisk drøftelse, men også udveksle informationer om politiske prioriteringer, snarlig politisk handling og generelle interessefelter.

Udvalget for Forretningsordenen vil på den baggrund afsøge, hvilke udvalg og ministre der ønsker at deltage i en sådan forsøgsordning over en periode på ca. 6 måneder. I udvælgelsen af udvalg til deltagelse i forsøget vil der blive henset til, om udvalgenes sagsområde egner sig til formatet.

Udvalget for Forretningsordenen anser det for afgørende, at der på forhånd fastsættes klare rammer for, hvordan en spørgetime i et udvalg bør afvikles. Udvalget henstiller derfor til Folketingssekretariatet i samarbejde med regeringens embedsmænd at formulere et udkast til overordnede retningslinjer herfor, inden forsøgsordningen sættes i gang, herunder for at sikre, at spørgetimen skal lægges op til en politisk drøftelse med ministeren, og at medlemmerne så vidt muligt undgår tekniske og rent faktuelle spørgsmål, som ministeren har ringe muligheder for at svare på uden forberedelse.

Med hensyn til formen for spørgetimen i udvalgene forestiller Udvalget for Forretningsordenen sig på det foreliggende grundlag, at der afsættes 1 time

FOLKETINGET

til spørgetime i hvert af de udvalg, som deltager i forsøget, omtrent hver anden måned. I lighed med formatet for spørgetimen med statsministeren i Folketingssalen vil ministeren kunne indlede spørgetimen med at orientere udvalget om, hvilke aktuelle sager der »ligger på ministerens bord«, hvorefter udvalgets medlemmer kan gives adgang til at spørge nærmere ind til de sager, som ministeren har nævnt, eller andre aktuelle sager.

Udvalget for Forretningsordenen henstiller, at formen for spørgetimen i udvalgene beskrives nærmere i de retningslinjer, som Folketingssekretariatet formulerer sammen med regeringens embedsmænd.